

Detaljplan för Hån 1:54, 1:86 m. fl. ”Skidområdet Ski Sunne detaljplan 2”

Sunne

Sunne kommun, Värmlands län

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Rubricerat detaljplaneförslag har varit föremål för samråd enligt plan- och bygglagen (pbl 2010:900) under tiden *12 juli* t.o.m. *31 augusti 2016*. Planen har skickats till kommunala och statliga remissinstanser samt till ägare till grannfastigheterna. Planen har funnits tillgänglig för allmänheten på Miljö, plan och bygg, Sunne bibliotek och på kommunens hemsida.

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra en utveckling vid skidanläggningen Ski Sunne, med bebyggelse av fritidshus och uthyrningslägenheter/Ski Lodges intill skidbacken. Planområdet omfattar ca 6 hektar och omfattar toppen av skidbackarna.

I området finns idag en toppstuga, anslutande grusvägar för drift och skötsel samt liftsystem.

Nedan redovisas yttrandena och kommenteras om det finns anledning därtill. Slutligen sammanfattas remissomgången med förslag till bearbetningar av planen.

Yttranden från statliga myndigheter

Länsstyrelsen

Behovsbedömning

Vanligtvis har Länsstyrelsen en inledande dialog med kommuner kring behovsbedömningen. I detta fall har inte Länsstyrelsen getts tillfället att lämna synpunkter inför plansamrådet. Skidbackar, skidliftar och linbanor med tillhörande anläggningar listas i bilaga 3 till Förordning (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar som verksamheter som kan medföra en betydande miljöpåverkan. Vid bedömning om en detaljplan kan antas medföra en betydande miljöpåverkan ska myndigheten eller kommunen beakta de kriterier som anges i bilaga 4 till förordningen. Hänsyn ska tas till förslagets art och storlek och även betydelse för övrig miljöpåverkan, påverkans totaleffekt, riskerna för människors hälsa eller för miljön m.m.

Kommunen bedömer att detaljplanens genomförande inte är av den art och storleksordning som medför betydande miljöpåverkan. Flera av uppgifterna som presenteras i behovsbedömningen verkar gälla för detaljplanen vid dalstationen och inte bergstoppen. Handlingarna behöver korrigeras i detta avseende.

Planförslaget väcker frågor kring påverkan på friluftsliv, naturvärden och landskapsbild. Frågor kring vindkraft, väganslutning, dagvattenhantering buller

och störningar behöver också utredas. Planförslaget innebär ett permanent ianspråktagande av ett idag relativt opåverkat område.

Med beaktande av kriterierna i bilaga 4 av Förordning (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar bedömer Länsstyrelsen att förslaget kan innebära betydande miljöpåverkan och att en miljökonsekvensbeskrivning därför bör upprättas.

***Kommentar:** Synpunkterna beaktas. Behovsbedömningen revideras. En MKB kommer att tas fram i samband med att planförslaget omarbetas till granskning. Vilka frågor MKB:n ska inriktas på, kommer att diskuteras och samrådats med Länsstyrelsen.*

Råd om tillämpningen av PBL m.m.

Naturmiljö

Planförslaget innebär att ett uppvuxet skogsområde tas i anspråk för ny bebyggelse och utveckling av skidanläggningen. Utanför skidsäsongen är området idag relativt ostört. Etablering av bostäder och en hotellverksamhet kommer att leda till nya förutsättningar för naturen i området.

Länsstyrelsen delar inte kommunens bedömning att naturmiljön inte påverkas av förslaget. Uppgifter samt en diskussion kring vad det finns för naturvärden i planområdet idag saknas helt. Underlag har inte presenterats som gör det möjligt att bedöma om artskyddade eller rödlistade arter förekommer i området eller kommer påverkas av förslaget.

För att kunna bedöma markens lämplighet för den förslagna exploateringen är det av stor vikt att underlag kring naturvärden tas fram. Fördjupade naturinventeringar av området kan vara aktuellt. Länsstyrelsen rekommenderar kommunen att kontakta Länsstyrelsens naturvårdsenhet för att vidare diskutera framtagandet av underlagsmaterial.

Vatten- och avlopp och tekniska anläggningar

Området ska anslutas till det kommunala va-nätet genom ledningar som dras från dalen. Länsstyrelsen saknar uppgifter och en diskussion kring va-systemets dimensionering och kapacitet att ta emot den extra belastningen som planförslaget innebär.

Enligt planbeskrivningen ska avfallshantering ske enligt kommunens gällande renhållningsordning. Plankartan pekar dock inte ut några platser för avfallshantering eller övriga tekniska anläggningar som t ex pumpstationer. Eventuella krav på markanspråk behöver klargöras inför granskning. Områdets och skidanläggningens behov av återvinnings-möjligheter skulle också kunna beskrivas ytterligare.

***Kommentar:** Synpunkterna beaktas. Planbeskrivningen kompletteras med en beskrivning av befintliga naturvärden i*

området. Kommunen bedömer att va-systemet har kapacitet för anslutningen, uppgiften läggs till i planbeskrivningen. Inom N-betecknat område på samrådshandlingens plankarta, möjliggörs även att arrangemang som krävs för anläggningens funktion och tekniska anläggningar ordnas. Planbeskrivningen uppdateras även med klargörande kring hur avfallshanteringen är tänkt att fungera.

Riksintressen

Fryksdalen omfattas av riksintresse för rörligt friluftsliv enligt Miljöbalken 4 kap 2 §. Kommunen bedömer att planens genomförande kan ge positiv inverkan på riksintresset genom ökad tillgänglighet till friluftslivsaktiviteter.

Länsstyrelsen delar kommunens bedömning vad gäller vinterbaserade aktiviteter men området är idag tillgängligt för allmänheten och öppnar upp för ett flertal friluftslivsupplevelser utöver skidåkning. Planbeskrivningen hänvisar till bland annat närliggande vandringsleder och strövområden. Platsen fungerar också som en utsiktspunkt och bjuder på långsträckta vyer över Fryksdalen. Länsstyrelsen efterfrågar därför ett tydligare underlag som beskriver vilka olika friluftsvärden området har idag och potentiellt i framtiden samt hur planförslaget kommer att påverka dessa värden, inklusive riksintresset.

Förslaget innebär också att delar av bergsområdet som idag är tillgängligt för allmänheten tas i anspråk som privatmark. Länsstyrelsen saknar en diskussion kring det enskilda intresset att exploatera området och det allmänna intresset att hålla området öppet för olika friluftslivsaktiviteter. Detta gäller i synnerhet ianspråktagande av marken för bostadsändamålet.

Landskapsbild

Kommunen konstaterar att de nya byggnader som föreslås kommer att innebära en tydlig förändring i det omgivande landskapet. Länsstyrelsen önskar en fördjupad analys kring förslagets påverkan på landskapsbilden.

Påverkan på landskapsrummet kring Frykensäarna och Rottnen behöver beskrivas mer i detalj för att Länsstyrelsen ska kunna bedöma i vilken utsträckning förslaget kommer att påverka riksintresset.

Kommentar: Synpunkterna noteras. Sunne kommun anser att även bergstoppen öppnas upp och tillgängliggörs för fler genom planförslaget. Bättre parkeringsmöjligheter och utökad service är ett par av anledningarna till detta. Planbeskrivningen uppdateras med en skrivelse gällande nuvarande värden för friluftsliv samt vilka värden planförslaget skapar för framtiden, med bostadsändamålet inkluderat.

Planbeskrivningen kompletteras i frågan om hur landskapsbilden förväntas påverkas av planförslaget.

Miljö kvalitetsnormer

Dagvattenhantering

Kommunen konstaterar att i samband med exploatering kan en ökning av andelen hårdgjorda ytor öka risken för snabbare och större dagvattenflöden vid nederbörd. Även ökad förorening av dagvattnet kan uppstå. Enligt planhandlingarna är infiltrationsmöjligheterna inom planområdet begränsade, vilket innebär att avvattnings genom öppna diken är att föredra. Placering av diken är inte preciserat och plankartan saknar bestämmelser som reglerar eller beskriver hur dagvatten ska omhändertas.

Inför granskningen behöver kommunen tydliggöra vilka åtgärder som behövs för att lösa problematiken kring dagvatten i området samt visa hur de valda lösningarna ska genomföras. Särskild hänsyn behöver tas till områdets geotekniska förhållanden samt eventuell risk för erosion. Där det behövs ska åtgärderna säkerställas genom särskilda planbestämmelser.

***Kommentar:** Planbeskrivningen kompletteras med djupare beskrivning av hur dagvattnet ska hanteras.*

Övriga upplysningar

Vindkraft

Planbeskrivningen innehåller ett antal uppgifter kring vindkraftsetableringen på Häjsberget/Länsmansberget. Länsstyrelsen vill uppmärksamma kommunen på att ett tillstånd till uppförande och drift av gruppstation för vindkraft lämnades till Bixia Byggvind AB av Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Örebro län den 26 juni 2014 (se bifogade fil). Beslutet vann laga kraft 4 september 2015. Planförslaget behöver uppdateras utifrån uppgifterna i det nu gällande tillståndet.

Tillståndet omfattar uppförande och drift av maximalt 13 vindkraftverk med en total höjd av högst 200 meter. I tillståndet finns även villkor vad gäller buller och skuggning som måste uppfyllas. Ekvivalenta ljudnivån utomhus vid bostäder får på grund av verksamheten inte överstiga 40 dB(A). Det är av stor vikt att planförslaget inte inskränker Bixia Byggvind ABs möjligheter att uppföra vindkraftverk enligt tillståndet. Markanvändningarna och planens utformning behöver alltså anpassas så att villkoren i tillståndet kan uppfyllas.

Trafik

Planområdet nås via en befintlig enskild grusväg uppför berget i öst, som ansluter till Ekebyvallen (väg 882) cirka 5 km norr om skidanläggningen. Om

anslutningen av grusvägen mot väg 882 behöver ändras, exempelvis förlängning av trummor för breddning, kräver det tillstånd enligt 39 §Väglagen vilket ansöks hos Trafikverket.

***Kommentar:** Synpunkterna noteras. Planbeskrivningen uppdateras med aktuella uppgifter kring gällande tillstånd för vindkraft.*

En upplysning om tillstånd enligt väglagen läggs till planbeskrivningen.

Prövningsgrundande synpunkter

Mot bakgrund av ovan nämnda anledningar anser Länsstyrelsen att frågor kring riksintressen, friluftsliv, landskapsbild, naturvärden, dagvatten, vindkraft, buller och störning måste utredas vidare före det att ställning kan tas till om planförslaget föranleder någon prövning eller ej. För att ge stöd i bedömning av ärendet anser Länsstyrelsen att en miljökonsekvensbeskrivning behöver tas fram.

***Kommentar:** Planförslaget justeras utifrån Länsstyrelsens synpunkter enligt ovan angivna kommentarer.*

Lantmäteriet

Lantmäteriet har inget att erinra mot planen eller principen för dess genomförande. Vi har vid vår granskning av de översända handlingarna gjort några noteringar vi vill uppmärksamma er på:

Planfrågor som berör Lantmäteriets kommande arbete

Lantmäteriets arbetsuppgifter, efter det att planen har vunnit laga kraft, är att med stöd av detaljplanen genomföra fastighetsbildningar och skapa rättigheter som innebär att fastighetsindelningen överensstämmer med detaljplanen.

Kvartersmark med skilda ändamål ska inte höra till samma fastighet och mark som är allmän plats ska inte höra till fastighet som är i privat ägo. Användningsgränser samt vissa egenskapsbestämmelser är styrande för den kommande fastighetsbildningen.

Delar av planen som bör förbättras

Plankarta med bestämmelser

Plankartan är svårläst och det är svårt att avgöra vad som är planlinjer och vad som hör till grundkartan. Grundkartan bör tonas ned och till exempel redovisas i grått.

Redovisningen av planens planområdesgräns, användningsgränser och egenskapsgränser behöver ses över. På några ställen är de bara heldragen linje vilket gör planen onödigt svårtolkad.

Kommentar: Synpunkterna noteras. Plankartans läsbarhet ses över.

Trafikverket

Trafikverket har av Sunne kommun fått rubricerat ärende för yttrande.

Detaljplanens syfte är att möjliggöra en utveckling vid skidanläggningen ”Ski Sunne”, med bebyggelse av fritidshus och uthyrningslägenheter/Ski Logdges intill backen.

Väganslutning

Om anslutningen av grusvägen mot väg 882 behöver ändras, exempelvis förlängning av trumma för breddning, kräver det tillstånd enligt 39 § Väglagen vilket ansöks hos Trafikverket. Mer information och ansökningsformulär finns på följande internetadress; <http://www.trafikverket.se/tjanster/ansok-om/tillstand/Ansokan-om-anslutning-till-allman-vag/>

Trafikverket har i övrigt inget att erinra i detta skede.

Kommentar: Ingen ändring av väganslutningen är aktuell i dagsläget. Synpunkterna noteras.

Yttranden från privatpersoner och föreningar

Advokatfirman Glimstedt/ Bixia Byggvind AB

I egenskap av ombud för Bixia Byggvind har jag tagit del av samrådsunderlag för förslag till detaljplan för ”Ski Sunne”, del1 och del 2.

Bixia innehar tillstånd till uppförande och drift av gruppstation för vindkraft vid Häjsberget/Länsmansberget i Sunne kommun. Precis så som angivits i planbeskrivningen, till såväl DP1 och DP2, kan vindkraftparken komma att påverka planområdet. På samma sätt kan också den planerade utvecklingen av skidanläggningen påverka vindkraftparken. Bixia kan nu, med angivet underlag för utformningen av anläggningen, göra kompletterande beräkningar. Det är av stor betydelse för Bixia att detaljplanen utformas på ett så optimalt sätt som möjligt så att vindkraftsanläggningen inte begränsas i något avseende av utformningen av skidanläggningen och tillkommande bebyggelse.

Mot bakgrund härav kommer Bixia att inkomma med yttrande över planförslagen (”Ski Sunne” DP1 och DP2). På grund av mellankommande semester begärs dock anstånd med att inkomma med yttrandet till den 31 augusti 2016.

Kommentar: Samrådstiden förlängdes.

Advokatfirman Glimstedt/ Bixia Byggvind AB

I egenskap av ombud för Bixia Byggvind AB "Bixia" får undertecknade med stöd av bilaga fullmakt härmed framföra följande synpunkter.

Vad gäller förslaget till detaljplan för del av Hån 1:54 och 1:86 – Skidområdet Ski Sunne – DP 2, "Detaljplanen" anför följande.

Bixia innehar lagakraftvunnet tillstånd för gruppstation för vindkraft på Finnfalllets höjdpå enligt dom den 4 september 2015 i Mark- och Miljödomstolens mål M4043-15, "Tillståndet", se bilaga 1.

Den 12 juli 2016 bjöd Sunne kommun till samråd gällande förslag till Detaljplan. Bixia tillställdes inget samrådsunderlag. Då Bixia har ett väsentligt intresse av förslaget såsom tillstånds havare för en gruppstation vindkraftverk i nära anslutning till området i Detaljplanen borde sådant samrådsunderlag tillställts Bixia. Oaktat detta – under fortsatta planprocessen ber Bixia att kommunen inför granskningstiden tillställer Bixia underrättelse om planförslaget.

Buller, skuggning och annan störning

En detaljplan reglerar bl.a. byggrätten och ger markägaren en "garanti" att få bygga i enlighet med de förutsättningar som finns angivna i detaljplanen. Detaljplanen måste därmed vara förenlig med övriga etableringar i dess närhet. Precis så som det anges i Detaljplanen måste den planerade bebyggelsen förläggas på behörigt avstånd från vindkraftsparken för att uppfylla rådande riktlinjer för buller och skuggning.

Vindkraftverkens placering är fastställd i Tillståndet, visserligen med viss angiven flyttmån för vart och ett av respektive enskilt vindkraftverk. Detta innebär dock inte att verkan kan flyttas, mer än den angivna flyttmån, för att förändra t.ex. ljud- och skuggbild i förhållande till tillkommande ny bebyggelse. Samma sak gäller placeringen av verken i relation till deras visuella påverkan.

Med anledning av Detaljplanen och föreslagen placering av boende/fritidsboenden har Bixia låtit ta fram nya beräkningar avseende bullerzoner och skuggor, se bilaga 2-4. Beräkningarna är utförda enligt praxis för två varianter av vindkraftverk, vilka är med i den nu aktuella upphandlingen. Mätningarna och avstånden är beräknade med den i Detaljplanen föreslagna byggnationen som utgångspunkt. De nya beräkningarna har gjorts för att bedöma "sämsta utfall" av såväl buller som ljus och skuggor föreslagen nybyggnation och enligt praxis vid prövning av nyetableringar.

Vad gäller buller finns det en betryggande marginal mot befintliga boningshus, detta utan att modning sker. Verkan kan alltså gå för full kraft och samtidigt hålla gränsvärdena för buller. Området i Detaljplanen som nu är aktuellt för bebyggelse ligger på ett närmre avstånd än redan befintliga hus.

Ljudzonerna för olika källbuller framgår av bilaga 2. Ljudberäkningarna visar att ungefär halva detaljplaneområdet riskerar att hamna inom ett område med ljudnivå mellan 40 – 45 dBA, det vill säga över Tillståndets krav på max 40

dBA mot bostäder. Källbullret är beräknat på vinkraftverk av typ Vestas V126 och Siemens SWT130 och utan någon modning för att sänka ljudet.

En placering av nybyggnation på gränsen till det uppmätta värdet 40 dBA är enligt Brixias uppfattning olämpligt. Vid nybyggnation är Bixia av uppfattning att det krävs en säkerhetsmarginal så att Bixia, så som verksamhetsutövare, ska kunna driva verken utan att nödgas vidta åtgärder för en lägre ljudpåverkan. En nyetablering som "träffas" av buller överstigande tillåtna 40 dBA skulle kunna resultera i inskränkningar i Bixias verksamhet. Sådana driftinskränkningar har stor negativ betydelse för Bixia då det också innebär en produktionsminskning. Mot bakgrund härav bör ny exploatering anpassas utefter vindkraftparken och inte tvärtom.

Planområdet är vidare beläget på områdets läsida i förhärskande vindriktning. Det kan innebära att buller skulle kunna uppfattas som besvärande om det blåser mer på höjden än på östsidan om denna. Det finns även en individuell känslighet för buller som måste beaktas. En person kan uppfatta ljud och skuggor som besvärande medan en annan person knappt reflekterat över det. Även detta talar för nyetablering in ska placeras på gränsen till de teoretiskt uppmätta 40 dBA utan att en säkerhetsmarginal bör finnas så att boningshus inte riskerar att träffas av buller.

Skuggberäkningar har skett dels avseende nuvarande förutsättningar på plats, det vill säga med skog, dels hur förutsättningarna avseende skuggor skulle se ut om mellanliggande skog kalthöggs. Beräkningarna visar att de planerade bostäderna i värsta fall riskerar omkring 30 skuggtimmar per år vid topografisk skugga, se bilagorna 3-4. Av praxis framgår en rekommendation om att teoretisk skuggtid inte bör överstiga 30 skuggtimmar per år vilket talar för en annan placering av bostäderna. Bixia har inte någon avsikt att montera skuggautomatik på vindkraftverken eftersom det vid projektering samt tillståndsgivandet inte fanns några skuggmottagare vid skidanläggningen. Tillståndet föreskriver att verken inte får kasta rörliga vid störningskänslig plats vid bostäder. Detta krav uppfyller Bixia idag och i den förestående upphandlingen är det därmed inte inkluderat krav om skuggautomatik på verken.

Det är av avgörande betydelse att tillkommande bebyggelse för bostäder och fritid inte placeras på ett sådant sätt i förhållande till vindkraftområdet att det skulle innebära begränsningar i anläggningens produktion. En minskning i produktion minskar nyttan av vindkraftsanläggningen, ur såväl ett ekonomiskt som miljömässigt perspektiv. Det är i enlighet med förutsättningarna i ansökan och slutligen Tillståndet som Bixia har upprättat sina kalkyler över den nytta anläggningen ska medföra. Att i efterhand riskera en begränsning av ett redan meddelat Tillstånd inkräktar på rättsskipningens så viktiga strävan – förutsebarhet.

I Detaljplanen anges att vindkraftverken vid störande buller kan stoppas eller begränsas i drift och vad gäller skuggor att sådan effekt kan förhindras genom verkens placering eller genom avstängning under vissa tider. Mot bakgrund av att Bixia har ett lagakraftvunnet Tillstånd för uppförande av vindkraftverk, med särskilt angiven och fastslagen placering med begränsad flyttmån, måste dock

Detaljplanen anpassas så att den blir förenlig med den redan godkända vindkraftsparken och vad som anges i Tillståndet. Detta särskilt mot bakgrund av att Översiktsplanen anger att vindkraften ska skyddas mot annan etablering. Härvid är det inte tillräckligt att tillåta byggnation precis på gränsen till 40 dBA utan det måste finnas en säkerhetsmarginal då störningar kan framhävas tydligare beroende på vald exploatering, klimatiska förhållanden, topografi och skogsavverkning. Säkerhetsmarginalen ska vara tillräcklig för att störningar inte ska bli märkbara vid nyetablering av såväl permanenta som tillfälliga boenden.

Vid den projektering som genomförts av Bixia inför ansökan om tillstånd till uppförande och drift av den aktuella gruppstationen låg den närmaste permanentbostaden i söder cirka 1600 meter från närmsta kraftverk. Avståndet bedömdes vara en betryggande marginal för störningar. I Detaljplanens förslag ligger närmsta hus cirka 1200 meter från närmaste verk. Området för boende bör därför flyttas ytterligare minst 400 meter norrut för att undvika buller och skuggor och för att inte riskera en minskad elproduktion. Sker detta är Bixia av uppfattningen att tillräcklig säkerhetsmarginal finns.

Överensstämmelse med Sunne kommuns översiktsplan "Översiktsplanen"

Det kan konstateras att Sunne kommun har bedömt Detaljplanen vara förenlig med Översiktsplanen. I Översiktsplanen är dock angett att de utpekade prioriterade områdena för vindkraft ska skyddas mot andra exploateringsintressen. Nu aktuell gruppstation är placerad inom ett sådant prioriterat område men riskerar att påverkas av skidanläggningens avsedda exploatering för det fall att hänsyn inte tas till det tillstånd som givits gruppstation.

För att Detaljplanen ska överensstämma med Översiktsplanen får således en exploatering i den form som föreslås i Detaljplanen inte påverka Bixias anläggning av vindkraft i negativ riktning. Planering av bebyggelse tätt in på vindkraftsparken är olämplig då det finns en risk för att vindkraftsanläggningen påverkas negativt på grund av de omständigheter som redogjorts för ovan. Under de förhållandena är det Bixias uppfattning att Detaljplanen inte är förenlig med vad som fastslagits i Översiktsplanen om skyddande av området för vindkraftsetablering.

Det kan vidare nämnas att kartan i samrådsunderlaget som ska utvisa det utpekade prioriterade området för vindkraft inte överensstämmer med den karta som gäller enligt översiktsplanen. Samrådsunderlaget utvisar ett för litet markerat område i jämförelse med översiktsplanen.

Avslutningsvis

Avslutningsvis ska nämnas att Bixia inte har någon invändning mot Ski Sunnes expansion av verksamheten som sådan. Dock måste det finnas en tillräcklig säkerhetsmarginal till de planerade boendena för att en sådan exploatering inte ska påverka vindkraftsetableringen i negativ bemärkelse samtidigt som det inte ter sig lämpligt att planera för boenden på en plats som riskerar att utsättas för buller och skuggor på det sätt som beskrivits ovan.

Kommentar: Synpunkterna noteras.

Sunne kommuns översiktsplan redovisar både vindkraftsutveckling och utveckling av skidanläggningen i området kring Finnfallet. Kommunens hållning är att båda intressena ska kunna verka sida vid sida.

På sidan 54 i översiktsplanen beskrivs att "prioriterade områden för vindbruk ska skyddas mot andra exploateringsintressen."

På sidan 41 beskrivs att: "i området för Finnfallets skidanläggning kan, förutom skidbackar och skidliftar, även uppföras byggnader för både service och fritidsboende. I dag finns, förutom en mindre toppstuga, endast bebyggelse vid dalstationen, huvudsakligen avsedd för restaurang och teknisk service. Ny bebyggelse för boende med anknytning till anläggningen kan uppföras både vid dalstationen och uppe på berget med trafikanslutning från befintlig väg till toppstugan." Översiktsplanens skrivning är tydlig i att utveckling av skidanläggningen kan innefatta även boende på toppen.

I sitt yttrande 2012-09-17 över samrådshandlingen angående vindkraftetablering som då gått ut till bl a kommunen, påpekade Sunne kommun att flera av de verk som Bixia redovisat låg utanför det område för vindkraft som markerats i översiktsplanen. Sunne kommun framförde då att dessa verk skulle flyttas eller utgå, då de skulle riskera att komma i konflikt med bl a Ski Sunnes planerade utvecklingsområde. Kommunen framförde liknande synpunkter i yttrande över tillståndsansökan för vindkraftparken 2013-09-04, att verk placerade utanför det i översiktsplanen utpekade vindkraftområdet bör avstyrkas pga att de kan komma i konflikt med utvecklingsområdet för skidanläggningen.

Med anledning av kommunens yttrande angav Bixia följande, vilket anges i det gällande tillståndet: "En etablering av de tillstyrkta vindkraftverken innebär inte någon betydande begränsning av Ski Sunne ABs expansionsmöjligheter inom i översiktsplanen utpekade utvecklingsområde."

Under tillståndsprocessen reducerades även de 18 verk som Bixia ansökt om till 13 - de fem verk som kommunen anfört (H 2-5 + 14) togs bort. Bixia har inte föreslagit något verk närmre än 350 meter från utpekade utvecklingsområde för skidanläggning i översiktsplanen. De framtida utvecklingsmöjligheterna för Ski Sunne har således beaktats av såväl kommunen som av Bixia. Enligt det lagakraftvunna tillståndet 2014-06-26 är etableringsområdena inte i konflikt.

Bixia har anfört i sitt bestridande av tillståndets överklagan (enligt dom från Nacka Tingsrätt, Mark- och miljödomstolen 2015-04-15) att: "Den beräknade ljudnivån understiger 40dB(A)

inom hela det område som i översiktsplanen anges som lämpligt för fritidsbebyggelse i utvecklingsområdet för Ski Sunne. Det kan också påpekas att den ekvivalenta ljudnivån utomhus vid de bostäder som Ski Sunne numera synes vilja ha möjligt att uppföra skulle vara högre pga ljud från liftanläggningar, pistmaskiner och ljudanläggningar i övrigt. Detta gör att det svårtligen kommer att kunna noteras ljudemissioner överhuvudtaget från vindkraftverken vid sådan bebyggelse.”

Det nu aktuella detaljplaneförslaget/DP2 för skidanläggningen bygger på den bullerberäkning som Bixia skickat till Nacka Tingsrätt som bemötande i fråga om överklagandet av miljötillståndet för vindkraftetablering som givits av Miljöprövningsdelegationen, Länsstyrelsen i Örebro 2014-06-26.

När det gäller frågan om skuggning har Bixia i underlaget för tillstånd redovisat ett ”värsta fall-scenario”, med kalhygge och soligt väder alla dagstimmar. Risken för att ett sådant scenario inträffar i praktiken bedömer kommunen som mycket liten. För att det villkor för skuggning som tillståndet angivit inte skulle kunna klaras, behöver skogen (som består av många skiften) mellan vindkraftparken och skidanläggningen fällas, solen skina alla dagstimmar, vindkraftanläggningen alltid vara i drift och vindriktningen följa solen så att vindkraftverket ger maximal skugga.

Platsen för de planerade boendena inom Ski Sunnes utvecklingsområde har valts bland annat med tanke på att befintligt vägsystem ansluter hit. Det fungerar även med övrig infrastruktur som VA och el. En flytt norrut som Bixia föreslår, skulle innebära att bilvägen/angöringen till boendena tvingas korsa skidbacken, vilket är olämpligt. Bixia har i tillståndet en flyttmån om 50 meter per verk.

Sunne kommun har varit konsekventa med sin inställning och har vid flera tillfällen påpekat risken för en eventuell intressekonflikt, varvid Bixia fram tills nu har framfört att det inte funnits risk till någon intressekonflikt med Ski Sunnes utvecklingsmöjligheter. Detaljplanen och dess innehåll ska ses i förhållande till det tillstånd som vunnit laga kraft avseende vindkraftparken.

Kommunen vill återigen poängtera med anledning av ovan nämnda kommentarer, att båda intressena bör kunna verka sida vid sida och att detta är kommunens önskan och viljeinriktning.

Gunnel och Sten-Åke Larsson

Beträffande det underlag som finns tillgängligt avseende detaljplan för Hån 1:54 och Hån 1:86. I underlaget skrivs beträffande vindkraft på sidan 8 i detaljplanen att etablering kan komma att ske. Det torde vara känt att alla tillstånd för en etablering, prövningstillstånd beviljades ej i högsta instans. Att i

planen framför förslag till begränsningar är ej relevant, det som finns i tillståndet för projektet gäller. Vid senaste informationsmötet som Bixia Byggvind AB anordnade så återstår endast mindre detaljer att lösa. Stakning av vägar och upphandlingar kommer att påbörjas inom en snar framtid. Vindkraftprojektet är en av större investeringar som planeras inom Sunne kommun i modern tid.

***Kommentar:** Planbeskrivningen uppdateras med aktuell information avseende det tillstånd som vunnit laga kraft för vindkraftparken.*

Ellevio AB

Ellevio AB har tagit del av handlingarna.

Ellevio har behov av ett E-område skapas centralt inom planområdet för att klara av det kommande effektbehovet.

För uppgift om befintliga ledningars läge vänlig använd ledningskollen.

***Kommentar:** Synpunkterna noteras. Planförslaget medger teknisk anläggning inom stora delar (område betecknat N).*

Bertil Forsberg

Yttrande över samrådshandling 2016-05-10. Detaljplaneförslag för Hån 1:58, 1:86, m.fl. Skidområdet "Ski Sunne" – DP1. (Gäller även DP2)

Redan 2010 tog jag initiativ till att studera möjligheter till vindkraftsutbyggnad inom västliga höjdlägen inom Västra Ämterviks och Sunnes socknar. Denna resa är nu inne på sitt sjunde år och ett både arbetskrävande, spännande och intressant projekt har nu lett till de första tillstånden att bygga första etapperna av projektet. Hela denna resa har gjorts tillsammans med berörda markägare och Bixia AB.

Genom en slump fick jag kännedom om att detaljplaneförslag för Ski Sunne fanns som samrådshandling. Den hade otillbörligt kort svarstid och gick inte ens att få ut från Byggnadskontoret i sin helhet. Detta är anmärkningsvärt och oskickligt hanterat.

Sedermera har svarstiden utsträckts.

Detaljplaneförslaget är vad avser vindkraftsetablering skriven dåtid och tar på intet sätt hänsyn till lagakraftvunna tillstånd. Det är anmärkningsvärt att den uppdragsansvarige för detaljplanen, inte är aktuell med att för området finns Översiktsplan som vunnit laga kraft för flera år sedan och att lagakraftvunnet tillstånd finns för byggande av vindkraftpark som står helt i paritet med samma Översiktsplan. Dessutom har Ski Sunne i domstol för kort tid sedan, inte fått gehör för sina begränsningskrav av vindparken. Detta gentemot sina önskemål att skapa boende högre upp i backen.

Sidan 9 och berörd del av sidan 10 saknar därmed fullständigt relevans och skall avskiljas från planförslaget, då där framförda synpunkter redan beaktats i

både tillstånd för vindkraftparken och dessutom prövats i domstol. Att dessutom de delar som avser drift och teknik är av undermålig kvalitet gör behovet av radering av sidorna ännu tydligare.

***Kommentar:** Synpunkterna noteras. Planbeskrivningen uppdateras med aktuell information avseende det tillstånd som vunnit laga kraft för vindkraftparken.*

Fortsatt arbete

De yttranden som inkommit under samrådstiden har inneburit justeringar av planhandlingarna vilka sammanfattas nedan.

Planbeskrivning

- Planbeskrivningen kompletteras med djupare beskrivning av hur dagvattnet ska hanteras.
- Planbeskrivningen kompletteras med en beskrivning av befintliga naturvärden i området.
- Planbeskrivningen uppdateras med aktuell information avseende det tillstånd som vunnit laga kraft för vindkraftparken.
- Uppgift om va-systemets kapacitet läggs till i planbeskrivningen.
- Planbeskrivningen kompletteras med en beskrivning av hur avfallshanteringen är tänkt att fungera.

Plankartan

- Plankartans läsbarhet ses över.

Ytterligare justeringar kan komma att bli aktuella inför granskning.

I fortsatt arbete kommer behovsbedömningen revideras och en miljökonsekvensbeskrivning att arbetas fram.

2017-01-24 Miljö, plan och bygg, Sunne kommun